

LATVIEŠU MITOLOĢISKIE TĒLI UN MOTĪVI HILDAS VĪKAS DAIĻRADĒ

Representation of Latvian Mythology in works of Hilda Vika

Austra Celmiņa-Keirāne

Latvijas Universitāte, Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, e-pasts: austrace@inbox.lv

Signe Grūbe

Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema iela 16, Rīga, Latvija,
e-pasts: signe.grube@gmail.com

Abstract. *The paper includes the study on activities of the Latvian painter and writer Hilda Vika - Eglīte (1897-1963) in the field of visual art (mostly painting) connected with Latvian mythology. Latvian myth characters and themes came into H. Vika's creative work after 1930 when she married writer and reviewer Viktors Eglītis and resorted to "Dievturība" (Latvian Neopagan religious movement based on folklore, old folk songs and mythology). Actively and productively working H. Vika participated in numerous group art exhibitions. Her individual vision, decorative solutions of composition and stylized details brought in Latvian painting unusual and essentially different intonations being contemporary at the same time.*

The research is pointing out H. Vika's artworks published in various sources with identifiable mythological scenes and motifs and analysing the principles of creating visual images of characters and potential impact. Memories and reviews of contemporaries, art historians and critics are used as additional material.

Latvian "Dievs" (the God in the pre-Christian religion of Balts) in painter's works is indefinable age man with light-colored (possibly gray) hair and long pale coat, the image is often surrounded by a bright halo or supplement ethnographic characters.

Laima's and Mara's ambivalence, which lies in the folk songs where these Latvian deities operate in both - positive (cradle hanging, fertility promotion) as well as harmful or fatal aspects, in H. Vika's paintings is completely disappeared. Laima only appears as a bright image bearing blessing alongside with Dievs and Mara.

H. Vika's Mara is depicted as the goddess of good fortune and patroness of all feminine duties and as a deity related to the person's birth and initiation rites.

Sun and Sun's daughters are painted with light colour tones, dynamic compositional solutions and original interpretation of national folk costumes, supplemented with Latvian characters.

H. Vika often minded the question of life and death, the end of human earthly life, and Latvian Velu mate (Mother of the souls / spirits) vividly symbolizes this theme in her works. In most cases, Velu mate is portrayed as a woman with a headscarf or woollen shawl, partly or completely covering her face, as a symbol of unknown and mysterious, the human encounters after the death.

The artist focused on mythological themes with great interest and excitement, creating visual images corresponding to a Latvian folklore and ethnographic heritage and representing the external manner reminding Fra Angelico and Botticelli's painting or impact of Russian school and German neo-romanticism.

Keywords: *Hilda Vika, Latvian mythology, visual art.*

Ievads

Rakstniece un gleznotāja Hilda Vika dzimusi 1897. gadā Rīgā. Pirmo reizi ar mākslu iepazinusies ģimnāzijā pie pasniedzēja Rozena, vēlāk – Tautas augstskolā, un tas pamudinājis viņu pašmācības ceļā apgūt mākslas pamatus. Lai papildinātu zināšanas, viņa mācījusies arī Augusta Zauera (1922-1925) un vēlāk Ugas Skulmes (1925-1927) mākslas studijā (Skulme, 1959: 3). Pirmo reizi piedalījusies izstādē 1927. gadā (Sils, 1931: 9), bet jau 1928. gadā, izstādot Kopējā latviešu mākslas izstādē savus zīmējumus, ieguvusi kritiķu un publikas atzinību. Mākslas kritiķis Jānis Siliņš gan saskata viņas grafikā kubisma, neoklasicisma un Anrī Ruso ietekmi, tomēr atzīmē tiešanos pēc izteiksmes īpatnības (Nefedova, 1989: 1480). 1927. gadā H. Vika iestājusies Neatkarīgo mākslinieku vienībā.

Pirmie darbi glezniecībā tapuši, vērojot dabu, – tās ir tēlainas ainavas, trāpīgi cilvēku portretējumi un klusās dabas. Zīmējumos liela uzmanība veltīta līniju izteiksmīgumam un

melnbalto laukumu ritmiem, veidojot pārdomātas, līdzsvarotas un rūpīgi izstrādātas kompozīcijas, kas neatstāj skiču iespaidu (Cekule, 1971: 16; Pētersons, 1937: 433). Ar grafiņa zīmuli H. Vīka spējusi radīt smalkas gaismēnu pārejas, priekšmetu materialitāti un daudzveidīgus ornamentu rakstus. Kaut arī H. Vīkas daiļrades sākumposms stilistiski atšķiras no vēlāk radītajiem darbiem, tomēr tajā jau saskatāma mākslinieces vēlme pasauli skatīt romantiski un idealizēti. Radošajos meklējumos H. Vīka iet savu, īpatnu ceļu, nepieturoties pie latviešu mākslai raksturīgiem principiem, bet veidojot liriskas, neikdienišķas, nereālas un sapņainas ainas. Ojārs Ābols par mākslinieci raksta: „Hilda Vīka strādā pie saviem audekliem ilgi, un nekas tai nerodas „vienā elpas vilcienā”. Viss iegūtais ir intelekta un jūtu pasaules harmoniskas vienības un neatlaidīgas rosības rezultāts.” (Ābols, 1959: 11).

Pētījuma uzdevums ir atlasīt un identificēt tēlotājas mākslas darbus (gleznojumus un zīmējumus) mākslinieces H. Vīkas (1897-1963) daiļradē, kas veltīti latviešu mitoloģijas tēmai, un analizēt mitoloģisko sižetu un tēlu izveides saturiskos un formālos aspektus, meklējot paralēles ar folkloras un etnogrāfijas materiālu.

Pievēršanās latviešu mitoloģijai

Pagrieziena punkts mākslinieces dzīvē un daiļradē ir 1930. gads, kad viņa satiek savu dzīvesbiedru – dzejnieku un kritiķi Viktoru Eglīti. Eglīšu mājā bieži viesojas mākslinieki un literāti, notiek diskusijas (Vīks, 1997: 39). H. Vīka ar vīra atbalstu izvērtē un attīsta savas radošās spējas un ražīgi turpina strādāt gan mākslas, gan literatūras jomā (Balode, 1940: 5; Čaks, 1940: 24; Maldone, 1943: 31). „Autore sāka apzināties, ka viņas iedzimtās spējas nav apmierināmas ar kailu ainavu, bet tiecas vairāk uz žanra pusi. Šī pārliecība māksliniecei uzausa, sacerējot glezniņas akvarelī, kur galveno saturu iezīmēja abstraktu ideju fantastiski risinājumi ar senlaicīgu un mistisku figūru grupu attēliem”, tā par H. Vīkas darbību raksta Jūlijs Madernieks 1940. gadā (Madernieks, 1940: 9). 1933. gadā viņa sarīko savu pirmo personālizstādi ar 122 darbiem (*Sievietes Pasaule*, 1937: 6). Vēlāk dzīves laikā notikušas vēl piecas mākslinieces personālizstādes – 1937., 1940., 1943., 1959. un 1960. gadā; pēdējās divas veidotas kā retrospektīvas skates Rīgā un Dobelē pēc ilga aizliegumu un aizmirstības perioda (padomju režīmā H. Vīka tiek izslēgta no Mākslinieku savienības un viņas darbus vairs nepieņem izstādēs (*Laiks*, 1963: 3)). 1934. gadā par H. Vīkas darbiem izstādē viņas bijušais skolotājs Uga Skulme izsakās diezgan kritiski un ierindo tos pie glezniecības ar „krievu ietekmi” un, konkrētāk, Petrova – Vodkina ietekmi (Skulme, 1934: 94). Savā laikā H. Vīka daudz kritizēta par figūru zīmējuma anatomiskām nepilnībām, krāsu toņu izvēli, sentimentālu naivumu un pat banalitāti, tomēr viņas darbi nav atstājuši vienaldzīgu nevienu izstāžu apmeklētāju.

Mākslinieces laulības ar Viktoru Eglīti notiek Dievturu draudzē, un ar dievturību cieši saistīta viņas turpmākā dzīve, jo Viktors Eglītis ir dedzīgs latviskās pašapziņas paudējs un aizstāvis (Skujiņš, 1997: 21). Šajā laikā H. Vīkas mākslā pašsaprotami un likumsakarīgi ienāk dažādi motīvi un sižeti no tautas folkloras. Mitoloģiskas tēmas māksliniece gleznojusi neskaitāmas reizes, ieliekot tajās savu īpašo, fantāziju un noslēpumu pilno skatījumu. H. Vīka portretējusi arī dievturu kustības aizsācēju un dižvadoni Ernestu Brastiņu (eļļas glezna „Labietis”) (Saldavs, 1940: 6). 1944. gada sākumā, dažus mēnešus pirms Viktora Eglīša apcietināšanas, abi dzīvesbiedri piedalījušies tematiskā rakstnieku pēcpusdienā Latvijas Universitātē, kur Oļģerts Liepiņš nolasījis referātu par Dieva meklētājiem latviešu literatūrā. „Par Dieva meklētājiem var uzskatīt arī Hildu Vīku, Viktoru Eglīti un Antonu Bārdi. Hilda Vīka Dieva problēmu savos literārajos un gleznieciskos darbos atrisina no mitoloģiskā viedokļa. [...] Pēc plašā referāta Hilda Vīka lasīja savu mitoloģisko stāstu „Andriša noiešana Pazemē”, bet Viktors Eglītis vairākas dzejas” (Tēvija, 1944: 6).

Par plaši pārstāvēto mitoloģisko sižetu klāstu gleznotājas darbos var spriest pēc mākslas kritiķa Oļģerta Saldava recenzijas par H. Vīkas izstādi Rīgas pilsētas mākslas muzejā 1940. gadā avīzē „Rīts”: „Ievēriību pelna gleznojums „Dieva saimes atgriešanās” ar savu dekoratīvo iespaidu. [...] Ļoti pievilcīgs apdarē un uztverē darbiņš „Veļu māte”. Rotājošs, ornamentu elementu bagāts akvarelis „Dievs lauku mājās”. Tāpat krāsu sacerē un kompozīcijā saistošs „Māra laidarā”. Dekoratīvi izteiksmīgās krāsu laukumu attiecībās – „Laima – bērnu glabātāja”. Rūpīgi, filigrānā izstrādājumā, tehniski apbrīnojams darbs „Māra – pirts-kūrēja”. [...] Minēsim vēl darbiņus „Sestdienas vakarā” un „Māras parādīšanās”. Šajos gleznojumos Vīka centusies dziļāki pieskarties latviešu mitoloģiskiem motīviem.” (Saldavs, 1940: 6). Vēl konkrētāku informāciju var iegūt no izstādes apskata avīzē „Studenta Dzīve”: „Veselas 20 gleznas ir no senlatviešu mitoloģijas, kur bez Dieva, Laimas un Māras darbojas dievu dēli un saules meitas; bieži vien tauta greznos svētdienas uzvalkos godbijīgi tos aplūko” (*Studentu Dzīve*, 1940: 5). Savukārt Uga Skulme par izstādi raksta: „Dievu slavē katrs kā māc un tādā valodā, kas viņam tuvāka. No Vīkas mitoloģiskajiem gleznojumiem nopietnāk ņemama „Veļu māte”. Citi šī satura sacerējumi atgādina rotaļlietu skatlogu” (Skulme, 1940: 389).

Atlasot un identificējot H. Vīkas darbus atbilstoši izvēlētajai pētījuma tēmai, kā galvenais kritērijs tiek ņemts darba nosaukums. Skaidri un aprakstoši formulējot darbu nosaukumus, māksliniece ļauj skatītājam un pētniekam nešaubīgi konstatēt mitoloģiskās tēmas klātbūtni un izvairīties no neviennozīmīgām interpretācijām. Jāatzīmē, ka šī pētījuma ietvaros atlasīti tikai tie darbi, kas publicēti grāmatās un periodikā. Publikācijas aptver laiku no 1937. gada līdz 1997. gadam. Pārsvarā tie ir gleznojumi akvareļu tehnikā. Dažkārt melnbalta reprodukcija neļauj spriest par gleznas kolorītu, tomēr citas darba uzbūves un formālās īpašības spilgti atklāj tēlu raksturu.

„Izdoma, fantāzijas rosināta, iekļāvusies latviešu mitoloģiskos notikumos. Košu formālu atrisinājumu ieguvušas mūsu dievības Dievs, Laima, Māra, Dēkla, Kārte. Svinīgums, bijība, varenības mistērija iedabūti akvarelī „Dievs lauku mājās”. Gleznieciski tīrākais un dzidrākais darbs „Māra pirts-kūrēja”. Trīs svarīgās dievības kopā devušas „Dievtrijotni”. Dažādi variētas debesu būtne, saules meitas, Dieva dēli, kas vijīgās rotaļās vai deju ritmos liecina par mistisko dvēseles dzīvi, kas bijusi blakus reālai” (Bebris, 1940: 7).

Mitoloģisko sižetu un tēlu izveides aspekti

Latviešu pasakās un teikās **Dievs** parasti ir veca, balta vīriņa vai nabaga izskatā. Tautasdziesmās Dievs staigā pa zemi, pārraugot savas dzīvās radības; viņš atrodas visur, tepat, līdzās. Viņš ir visiem viens un katram savs, tāpēc tam nav konkrēta izskata. Par to, ka Dievs ir antropomorfizēta būtne, var spriest tikai pēc darbībām, kuras tam tautasdziesmās tiek piedēvētas (Kokare, 1999: 85-87). H. Vīkas darbos Dievs ir nenosakāma vecuma vīrs gaišiem (iespējams, sirmi) matiem garā gaišā mētelī, kura tēlu nereti ieskauj gaišs oreols vai papildina etnogrāfiskas rakstu zīmes – kāsis ar smaili uz augšu vai krustu krusts, kurš parasti gan tiek saistīts ar Māru vai Laimu (Kraukle, 2006: 43).

„Viens no labākajiem Hildas Vīkas darbiem ar dievturīgu saturu – Dieva nākšana lauku mājā. Gleznotāja izmantojusi pazīstamo svētdziesmu:

“Klusiet, jauni, klusiet, veci,
Dievs ienāca istabā...”

Šai dziesmā, tāpat Vīkas gleznā, jūtam latviešu cēlo tikumu: Visaugstākais nāk pie vismazākā, ir kopā ar to bēdās un priekos. Kas gan pret savu tuvāko drīkstētu būt iedomīgi lepns, ja pats Dievs tāds nav? [...] Dievu Vīka tēlo kā baltu labieti, kā vīru, kurā iemājo viss tīrākais un gaišākais, pēc kā cilvēks cenšas. Dieva nākšanu sētā jūt ne tikai ļaudis, to jūt visa dzīvā radība mājā” (Strazdiņš, 1939: 272, 273). Dieva došanās pie cilvēkiem atspoguļojas arī H. Vīkas dzejā:

„Rāmos vakaros un agros rītos
 Atnāk Dieviņš tā kā senos mītos.
 Baltam mētelītim plandoties,
 Apstaigāt viņš savus ļaudis ies.
 Durvis virina un namos slīd,
 Ieiet kambaros, kur bērni mīt” (Vīka, 1990: 139).

H. Vīkas gleznās pilnībā izzudusi **Laimas** un **Māras** ambivalentā daba, kas rodama tautasdziesmās, kur šīs dievības darbojas gan pozitīvi (šūpuļa kāršana, auglības veicināšana), gan kaitējoši vai nāvējoši. Laima parādās tikai kā gaišs un svētību nesošs tēls kopā ar Dievu un Māru („Dieviņš nāk sētā”) vai trīsvienībā ar Dēklu un Kārtu, kas tautasdziesmās tiek semantiski saistītas („Laimas ienākšana”). Par mākslinieces centieniem rast Laimas tēlam piemērotu formu un veidolu var spriest arī pēc H. Vīkas literārā darba „Laimas dārzi”. „Ar lecošo sauli dārzos ienāca pati Laima. Viņa neienāca kā daiļa, balta jaunava krāšņās, skanošās sudraba rotās, bet kā zeltaina caurspīdīga migla izplūda pa visu dārzu, aptvēra visu ābeļu galotnes, noliecās līdz visām saknēm un bija ik saules stara puteklī, ik ziedā, ik zāles stiebrā, ik sīkā lapiņā” (Vīka, 1943: 238). Kā atzīmē profesore J. Kursīte, dievību izteiksmīgākā daļa ir rokas. „Ar roku aizdzen, aizgaiņā ļaunumu, dievības roka bieži nozīmē aizsardzību, patvērumu cilvēkam. Dievības roka ir devēja, cilvēka roka – ņēmēja” (Kursīte, 1996: 233). H. Vīka izteikti akcentējusi šo savstarpējo simbolisko žestu valodu, mazāku uzsvaru liekot uz tēlu sejas vaibstu izteiksmīgumu, tādējādi pastiprinot radītās ainas dekoratīvātāti un attālinot to no realitātes. Kā viens no stilizācijas paņēmieniem tiek lietots arī ritmisks figūru kārtojums noteiktās grupās.

„It kā no pavasara puses, no jaunības cerību puses aplūkodama dzīvi, tikai pašas mākslas vārdā idealizējot, izkopjot tādu tēlojuma stilizāciju, kur saliedējas īstās dzīves izjūtas ar sapņiem pārlicinošā un vērtīgā mākslas formā, atmetot visu lieko un nejaušo, viņas audeklos uzzied poetizēti gracioza sievišķība. [...] Skaidrs, gaišs un laimīgs tēls ar mākslinieces pašas līdzību raksturo daudzus audeklus. Arī Māras un Laimas, un saules meitas ir pašai māksliniecei rada. Mitoloģijas personāžs Vīkas darbos dara visus tos darbus, ko vienkāršie ļaudis, dzīvo tādu pašu dzīvi kā māksliniece. Tādā kārtā atgriezeniski viss ikdienišķais iegūst teiksmainības mirdzumu, tiek apgaismots ar mīļu, pasakainu gaismu”. Tā par H. Vīkas darbiem raksta Uldis Zemzaris (Zemzaris, 1997: 247).

Māras tēls H. Vīkas glezniecībā parādās samērā bieži, kas, iespējams, saistīts ar 20. gadsimta 20.-30. gados pētnieku izvirzīto atziņu par Māru kā galveno latviešu dievieti (Kokare, 1999: 138). H. Vīka Māru attēlo gan kā zemes auglības veicinātāju un lopu aizgādni, kas sasauca ar viņas darbiem dzejā – „Pavasārī” (Vīka, 1936: 182), „Zemes māte” (Vīka, 1937: 803), „Rīts” (Vīka, 1942: 4), gan kā dievību, kas saistīta ar cilvēka dzimšanu un kristīšanu. Darbā „Māra – pirts kūrēja” rādīta simboliska gatavošanās bērna sagaidīšanai. Dekoratīvo Māras tērpā risinājumu H. Vīka papildinājusi ar Māras līkloču zīmēm; kājas Mārai basas, kas norāda uz tautasdziesmās ietvertu simbolisko jēgu – steidzamu nepieciešamību, pārejas brīdi, kad Mārai jādodas palīgā dzemdībās (Kursīte, 1996: 261). Gleznas uzbūvē jaušama tā pati nosacītība un atkāpšanās no reālistiska attēlojuma, kas raksturīga šai tēmai kopumā. „Tēlotie priekšmeti sakārtoti tikai izdevīgās laukuma attiecībās (dvielis ar slotu, baļļa ar lāvu, krāns ar lāvu u.t.t.), bet telpiski viens otru izslēdz; sakarā ar ko tie iegūst divizmērījuma rotājuma raksturu, kas gan attālina skatītāju no tiešāmības, bet tajā pat laikā to tuvina aizdabīgai pasaulei” (Bīne, 1940: 321).

Saules un Saules meitu attēlojumā dominē gaišie toņi, dinamiskāki kompozicionālie risinājumi un savdabīgi interpretēti un stilizēti tautastērpi, kas papildināti ar latviskā raksta zīmēm (akvareļi „Saules atgriešanās” un „Saules meitas”). Tēlu atrisušie un plīvojošie mati

norāda uz brīvību un maģisku izpausmi, kas folklorā tiek piedēvēta gan gaišajiem, gan tumšajiem spēkiem – raganām (Kursīte, 1996: 235).

„Teiksmainās Saules meitas Vīka tēlojusi vairākkārt, gan pa vienai, gan pulkos! Redzētas tādas gleznas: Saules meitu rotāšanās, Saules meitas un vējš, Saules meitas iet pirtī u. c. Saules meitām vieglas gaisīgas krāsas. Pārsvarā – balts, dzeltens, zils. Saules meitu tērps liekas kā miglas plīvuris. Saules meitas parasti mājo no zemes neatkarīgā vietā, bet tās nolaižas arī uz zemes. Ieiet vistumšākajā kaktiņā, ieiet pirtī, apgaismo telpu, kur sendienās Laima lika cilvēka mūžu. Saules meitu brīvajās kustībās Vīka ieliek savu kustības tieksmi. Saules meitu rokas, kājas, mati un augumi lokas un vijas līdzīgi El Greko eņģeļu augumiem. No dzīva cilvēka aizņemtais tēls – Saules meita – Vīkas gleznās vietām pārvēršas tīri garīgā parādībā” (Strazdiņš, 1939: 273).

H. Vīka gleznojot nereti pievērsusies arī dzīvības un nāves jautājumam, cilvēka šīs zemes mūža noslēgumam, un šo tēmu viņas darbos spilgti simbolizē latviskā **Veļu māte**. Šīm gleznām raksturīga veļu laika tumšā un drēgnā noskaņa, lietots ass krāsu kontrasts – gan tumši gaišo, gan silti vēso toņu attiecības (tumši zils, melns, pelēks un brūns pret baltu, dzeltenīgu un okeru), tādējādi paspilgtinot pretstatu starp dzīvo un nedzīvo. Vairumā gadījumu Veļu māte atainota kā sieva ar lielu lakatu, kura daļēji vai pilnīgi aizsedz seju, simbolizējama nezināmo un noslēpumaino, ar ko cilvēkam jāstopas pēc nāves. Tomēr vienā zīmējumā Veļu māte ir ar atklātu, nopietnu seju, stāvēdama kapsētā un, pacēlusi rokas, it kā sargādama mirušo ļaužu mieru. Zīmējuma kompozīcija ir izteikti simetriska ar centrālo tēlu un vienādi izkārtotiem koku stumbriem un latviskām kapu zīmēm abās malās, kas kopā ar darba formātu (kvadrāts) un ģeometriski ornamentālo vizuālo ierāmējumu rada pilnīga sastinguma iespaidu, kuru nespēj atdzīvīnāt pat nelielās putnu figūras. Stilizētas putnu un suņu figūras ir atrodamas arī citos H. Vīkas darbos ar Veļu māti. Nereti Veļu māte atrodas ūdens tuvumā, vienā no darbiem redzama laiva – simbols, kas tautasdziesmās norāda uz pāreju no vienas pasaules citā (Kursīte, 1996: 238). Vairumā gleznu Veļu māte uzņem savā valstībā bērņus; 1937. gada personālizstādē H. Vīka izstāda arī darbu „Bērni – veļi” (Madernieks, 1937: 15).

1945. gada akvarelī „Veļu māte” jūtama kara atstātā noskaņa – drupas, aplauzti koki un sarautas dzeloņstieples. Interesanti, ka padomju režīma laikā, lai izstādītu šo darbu izstādē, tā nosaukums 1970. gadu beigās tika mainīts uz „Karam – nē!” (Nefedova, 1989: 1487).

Kā atceras māksliniece Džemma Skulme, pēc Otrā pasaules kara H. Vīka Latvijā bija vienīgā, kura „latviešu senatnes un tautasdziesmas, latviskās sadzīves, Māras un Laimas tēlus savdabīgi ievada mūsu mākslā” (Skulme, 1997: 92).

Vēl jāpiebilst, ka paralēli darbiem ar skaidri nolasāmu mitoloģisku sižetu un tēliem H. Vīka gleznojusi arī sacerētas ainas no latviešu senvēstures, kuras radušās acīmredzamā folkloras un etnogrāfiskā materiāla ietekmē („Senlatviešu precinieki”, „Senlatvju dzīres”, „Pirtī”, „Dzemdības pirtī”). Tādas gleznas kā pašportrets „Bārtiete” liecina par mākslinieces pievērsanos latviešu etnogrāfisko tērpu studijām. „Hildai Vīkai ir zīmējumi un gleznas, kur redzam senlatviskās parašas: Precinieki, Pūra vešana u.t.t. Šajās gleznās, kas ir etnogrāfiski pilnīgi pareizu lietu noraksti, māksliniece skatītāju savaldzina ar savu īpatno apdari un siltumu” (Strazdiņš, 1939: 273).

Secinājumi

Kopumā jāsecina, ka māksliniece pievērsusies mitoloģiskai tematikai ar lielu interesi un aizrautību, radot latviešu folkloras un etnogrāfijas mantojumam atbilstošus tēlu vizuālos veidolus, kuru formālajā atveidē pamanāmas gan Fra Andželiko un Botičelli glezniecības iezīmes (Ābols, 1959: 11; Eglītis, 1963: 147; Ivanovs, 1959: 40), gan krievu skolas un vācu jaunromantiķu ietekme (Siliņš, 1988: 352).

Literatūra un avoti

1. Ābols, O. (1959). Hilda Vīka. *Zvaigzne* (9), 11.
2. Balode, P. (1940). Gleznotāja un dzejniece Hilda Vīka. *Sievietes Pasaule* (8), 5.
3. Bebris, O. (1940). Hildas Vīkas gleznu izstāde. *Darba Dzīve* (13), 7.
4. Bīne, J. (1940). Hildas Vīkas-Eglītes glezna „Māra – pirts kūrēja”. *Sējējs* (3), 321.
5. Cekule, V. (1971). Hilda Vīka. *Zvaigzne* (10), 16.
6. Čaks, A. (1940). Mākslai nolemts mūžs. *Atpūta* (802), 24.
7. Hildas Vīkas-Eglītes piemiņai (1963). *Laiks XV* (19), 3.
8. Eglītis, A. (1963). Hildas Vīkas piemiņai. *Labietis* (25), 145-147.
9. Hilda Vīka-Eglīte (1937). *Sievietes Pasaule* (6), 6.
10. Ivanovs, M. (1959). Hildas Vīkas gleznu izstādē. *Māksla* (2), 39-40.
11. Kokars, E. (1999). *Latviešu galvenie mitoloģiskie tēli folkloras atveidē*. Rīga: Mācību apgāds NT.
12. Kraukle, D. (2006). *Latviešu rakstu zīmes*. Rīga: Jumava.
13. Kursīte, J. (1996). *Latviešu folkloras mītu spoguļi*. Rīga: Zinātne.
14. Madernieks, J. (1937). Hildas Vīkas gleznu un grafiku izstāde Rīgā. *Jaunākās Ziņas* (65), 15.
15. Madernieks, J. (1940). Hildas Vīkas gleznu izstāde. *Jaunākās Ziņas* (67), 9.
16. Maldone, V. (1943). Hilda Vīka. *Darbs un Zeme* (2), 31.
17. Hildas Vīkas gleznu izstāde pilsētas mākslas muzejā (1940). *Studentu Dzīve* (84), 5.
18. Ņefedova, I. (1989). Hilda Vīka. *Latvju Māksla* (15), 1478-1487.
19. Pētersons, P. (1937). Hildas Vīkas gleznu un grafiku izstāde. *Sējējs* (4), 432-434.
20. Saldavs, O. (1940). Hildas Vīkas izstāde. *Rīts* (80), 6.
21. Septītā rakstnieku pēcpusdiena (1944). *Tēvija* (44), 6.
22. Siliņš, J. (1988). *Latvijas māksla 1915-1940 I*. Stokholma: Daugava.
23. Sils, A. (1931). Mūsu mākslinieces. II Hilda Eglīte-Vīks. *Zeltene* (7), 8-10.
24. Skujiņš, Z. (1997). Mana Hilda Vīka. Grām.: Brīdaka, L. (sast.), *Hilda Vīka atmiņās, mākslā, rakstniecībā*. Rīga: Preses nams.
25. Skulme, Dž. (1997). Atjausma. Grām.: Brīdaka, L. (sast.), *Hilda Vīka atmiņās, mākslā, rakstniecībā*. Rīga: Preses nams.
26. Skulme, U. (1934). Hildas Eglītes-Vīkas izstāde. *Daugava* (1), 93-94.
27. Skulme, U. (1940). Hildas Vīkas gleznu izstāde. *Daugava* (4), 388-389.
28. Skulme, U. (1959). Sirsnīga dzejniece glezniecībā. *Padomju Jaunatne* (82), 3.
29. Strazdiņš, J. (1939). Hilda Vīka. *Labietis* (4), 268-273.
30. Vīka, H. (1936). Pavasarī. *Labietis* (3), 182.
31. Vīka, H. (1937). Zemes māte. *Sējējs* (8), 803.
32. Vīka, H. (1942). Rīts. *Daugavas Vēstnesis* (166), 4.
33. Vīka, H. (1943). Laimas dārzi. *Darbs un Zeme* (15), 238.
34. Vīka, H. (1990). Dieviņa atnākšana. Grām.: Rudzīte, A. (sast.), *Latviešu tautas dzīvesziņa II*. Rīga: Zvaigzne.
35. Vīks, L. (1997). Par manu māsu. Grām.: Brīdaka, L. (sast.), *Hilda Vīka atmiņās, mākslā, rakstniecībā*. Rīga: Preses nams.
36. Zemzaris, U. (1997). Hildas Vīkas gleznu patstāvība. Grām.: Brīdaka, L. (sast.), *Hilda Vīka atmiņās, mākslā, rakstniecībā*. Rīga: Preses nams.